

روایتی از زندگی و مبارزات مرحوم شیخ احمد کافی در چهل و چهارمین سالگرد رحلت شهادت گونه‌اش

منبرهای مردمی دلداده خمینی

۲

حجت الاسلام والمسلمین مروی در اختتامیه جشنواره کتاب سال رضوی:

فرهنگ و معارف رضوی باید وارد زندگی مردم شود

تولیت آستان قدس رضوی رسالت اهالی قلم و نویسندگان را در نشر آموزه‌های اسلامی و اصلاح فرهنگی عمومی جامعه بسیار خطیر دانست. حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در اختتامیه جشنواره بین‌المللی کتاب سال رضوی با بیان اینکه اسلام با معرفت آغاز شده و در نخستین آیاتی که بر پیامبر اسلام(ص) وحی شد بحث خواندن، علم و دانش مطرح بوده است، اظهار کرد: قلم آن قدر ارزشمند است که ...

مهدی جهانگیری - عکاس رضوی

مروری بر زندگی و مبارزات میثم تمّار در آستانه سالروز شهادت او

حواریِ امیرالمؤمنین (علیه السلام)

را بیازماید، پرسید: ای عجمی! بگو بدانم پروردگار تو کجاست؟! میثم آرام و مطمئن پاسخ داد: او در کمین ظالمان است و تو در زمره همان ظالمان هستی. ابن‌زید که از سخن میثم سخت برآشفته شد، فریاد زد: کازّت به جایی رسیده است که این گونه با من درشتی می‌کنی؟! سپس با خشم پرسید: بگو بدانم! آقایت درباره رفتار من با تو چه گفته است؟ میثم آنچه را از مولایش شنیده بود، بازگفت. ابن‌زید، مزورانه گفت: خلاف آنچه گفתי رفتار خواهم کرد. میثم لبخندی زد و گفت: به خدا قسم این خبری است که رسول خدا(ص) از فرشته وحی و او از پروردگار عالم نقل کرده است و هرگز خلاف آن واقع نخواهد شد. چند روز بعد، بدن میثم بر نخلی که امام(ع) به وی نشان داده بود، آویخته شد. ابن‌زید دستور داد تنها او را بر دار کنند و جراحی بر او وارد نکنند؛

می‌کرد، مردم به سویش می‌آمدند و جمعیت زیادی برای شنیدن سخنانش جمع می‌شدند. او در عصر پراختناق حاکمیت امویان، در دوران حکومت زیاد بن ابیه و مغیره بن شعبه بر کوفه، تحت تعقیب بود و برای سرش جایزه تعیین کرده بودند. با این حال، میثم در مسیر مبارزه با باطل، لحظه‌ای درنگ نمی‌کرد؛ روستا به روستا و قبیله به قبیله می‌گشت تا فضائل امیرمؤمنان(ع) را برای آن‌ها که می‌دانند، یادآوری کند و برای آن‌ها که نمی‌دانند، بازگو نماید. میثم به تنهایی یک سپاه سهمگین و توفنده در برابر ظلم عالم‌سوز امویان بود. او پس از مرگ معاویه، نقش مهمی در تهییج مردم برای ایستادگی در برابر ستم دودمان اموی داشت. میثم پس از ورود عبیدالله بن زیاد به کوفه، سرنجام بازداشت و زندانی شد. ابن ابی‌الحدید

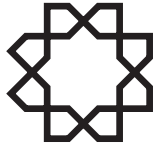
اما میثم بر فراز دار، مردم را فراخواند تا برایشان از فضائل امام علی(ع) بگویند. عمروبن خُریث، داروغه کوفه سراسیمه خود را به ابن‌زید رساند و او را از سخنان میثم مطلع کرد. ابن‌زید خشمگین از سخنان میثم دستور داد لب و زبان او را ببرند و به حیانش خاتمه دهند. آن روز، روز سوم بر دار زدن میثم بود ۱۰ روز پیش از ورود امام حسین(ع) به کربلا».

در «شرح نهج‌البلاغه» و شیخ مفید در «الارشاد» روایت شگفت‌انگیز شهادت میثم را این گونه نقل می‌کنند: «میثم را نزد ابن‌زید آوردند. برخی از اطرافیان پسر مرجانه، به او گفتند میثم یکی از یاران محرم اسرار امام علی(ع) است. ابن‌زید از سخن آنان برآشفته و گفت: آیا این عجمی بی‌مقدار، یار و محرم اسرار علی است؟! آن گاه رو به میثم کرد و برای آنکه فصاحت و دانایی وی

راست می‌گفت مادر بزرگم... می‌گفت امان

از نگاه این حیوانی بی‌زبون. بُز و قناری و گوسفند و غاز و سگ و اسب و قاطر نداره. یه عالمه حرف از این نگاه مخابره میشه به عالمه که بفهمیم. دقیق اگه باشیم. حرفایی که خیلی معنا داره. باشکوهه. ترسناکه. سرراسته... بعد چند بار پشت هم می‌گفت پناه بر خدا! «لالا» هنوز درد می‌کشه. زبان بدنش اینو میگه. نگاه‌های تبادرش. معلومه دل‌تنگ دشته، دل‌تنگ گله سر به هوا، دل‌تنگ خیلی دوییدن. «چوپون فیاض» میگه لالا چشاش همش سمت طویله می‌چرخه.

بسته رو هم نغله می‌کنن ... آدمیزاد مگه گرگه؟ چقدر بشر میتونه خیرندیده باشه؟ اون وقت دست می‌کشه سر رفیق شفیقش که بی‌چون افتاده یک گوشه. سرنگی که از کاسه ویتامین پُر کرده رو میذاره تو پوزه‌اش و خالی می‌کنه. حیوون باوفا می‌افته به قورت دادن. خوشش میاد انگار. صحنه غریبیه. بعدی‌هارو که تکرار می‌کنه، لالا نیم‌خیز میشه اما درد کار خودش می‌کنه و عوعوی عجیب سگ گله، حیاط رو برمی‌داره. چیزی تو چشمش شروع می‌کنه به زُقُزُق. یکهو تار میشه نگام. نمیدونم چیه؟ خشم یا همدردی!

محمدحسین نیکبخت

آن روز حوالی غروب، باز هم امیرمؤمنان(ع) به «باب‌الرزق» و دکان میثم آمده بود تا دمی را با

یار خاص خود خلوت کند. پس از گفت‌وگویی مختصر، امام(ع) رو به میثم کرد و فرمود: میثم! دوست داری مکانی که در آن تو را به دار می‌کشند، نشانت دهم؟ میثم با شوق فراوان پاسخ داد: آری! مولای من. امیرمؤمنان(ع) دست او را گرفت و تا مقابل خانه عمرو بن حریت برد. در آنجا تعدادی نخل خرما وجود داشت. امام(ع) به یکی از آن‌ها اشاره کرد و فرمود: میثم! تو را پس از من دستگیر خواهند کرد و بر فراز این نخل به دار خواهند آویخت... در روز سوم، از دهان و بینی تو خون جاری خواهد شد در حالی که پیش از آن، زبان به ذکر فضائل من گشوده‌ای. تو دهمین نفری هستی که بر این نخل به دار آویخته می‌شوی و محاسنت با خونت رنگین خواهد شد. میثم تا روز موعود، تا ۲۲ ذی‌الحجه سال ۶۰، هرگز از رسیدگی به آن درخت غافل نبود؛ آن را آبیاری می‌کرد، به وضعیت می‌رسید و کنارش نماز می‌خواند.

■ یار ایرانی امام علی(ع)

کُشی در کتاب «رجال» خود به استناد روایتی از امام کاظم(ع)، میثم تمّار را «حواری علی بن ابیطالب(ع)» نامیده است و این نشان می‌دهد او در میان یاران امیرمؤمنان(ع) جایگاه بسیار ویژه دارد و از صاحبان سرّ آن حضرت محسوب می‌شود. مورخان معتقدند میثم، تبار عربی نداشت؛ برخی او را ایرانی دانسته‌اند که از بد روزگار، به اسارت درآمد و به عنوان برده در کوفه فروخته شد؛ اما امیرمؤمنان(ع) او را خرید و آزاد کرد و میثم در کنار آن حضرت ماند و یکی از برجسته‌ترین اصحاب او شد. ابن‌حجر عسقلانی نقل می‌کند میثم برای عرض ادب به خانه ام‌سلمه، همسر گرامی رسول خدا(ص) وارد شد. آن بانوی گرامی گفت: به خدا سوگند نام تو را از رسول خدا(ص) شنیده‌ام؛ ایشان سفارش تو را به علی(ع) می‌کرد.

■ لشکری به نام «میثم»

میثم به شجاعت و صراحت بیان مشهور بود؛ کلام نافذی داشت، آن گونه که وقتی سخن آغاز

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه نامه ۲۸۸ |

تفسیر / آیت الله علم الهدی

بشارت‌های قرآن به وجود اقدس امام زمان

۲

در مراسمی با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین مروی انجام شد

اعلام برگزیدگان جشنواره بین‌المللی کتاب سال رضوی

۲

با حضور قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی در نجف اشرف

جلسه هماهنگی میزبانی از زائران اربعین حسینی برگزار شد

۳

در سازمان اسناد و کتابخانه جمهوری اسلامی ایران

اسنادی جدید از واقعه مسجد گوهرشاد رونمایی شد

۳

گنجینه

رونمایی از نسخه خطی ۸۰۰ ساله

در یکصد و سی و دومین برنامه سه‌شنبه‌های علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی، نسخه ۸۰۰ساله خطی موجود در مرکز نسخ خطی کتابخانه مرکزی این آستان با عنوان «إقبال الأعمال» ابن‌طاووس معرفی و رونمایی شد. نسخه خطی إقبالُ الأعمال توسط «علی بن موسی ابن‌طاووس» از علمای مشهور اسلامی قرن‌های ششم و هفتم در سال ۶۵۰ هجری قمری تألیف شده است. بخشی از این اثر به اعمال مستحبی شب و روز عید غدیر خم از جمله نماز، دعا و فضیلت و ارزش روزه‌داری در آن اشاره دارد. این کتاب ارزشمند به زبان عربی است و به دلیل اهمیت آن همواره مورد توجه، استفاده و استناد علمای برجسته اسلامی قرار می‌گیرد ضمن اینکه پیش از این نیز تلخیصی از آن تدوین و به فارسی ترجمه شده است. این اثر در ۴۹۸ برگ در ۱۹ سطر توسط «عزیزالله بن فتح‌الله سمنانی» کتابت شده و در سال۱۰۶۵ هجری قمری توسط «فاضل خان» وقف آستان قدس رضوی شده است. در مراسم معرفی و رونمایی این اثر، حجت‌الاسلام والمسلمین مرتضی دهشت، عضو کمیسیون تبلیغ شورای مدیریت حوزه علمیه خراسان در سخنانی واقعه غدیر را با عظمت‌ترین جریان در اسلام خواند و تبیین واقعه غدیر برای نسل‌های پیش رو را از مهم‌ترین رسالت‌های امت اسلام دانست.

نیمکت زندگی

این ره

که تو می‌روی...